

OGÓLNE WARUNKI PRZEWOZU Sea And Air S.A.

(wersja 3.0 obowiązująca od dnia 01.01.2022 r.)

I. Warunki ogólne

1. Zleceniobiorca zawierając ze Zleceniodawcą umowę, wyraża zgodę na świadczenie usług w oparciu o postanowienia niniejszych Ogólnych Warunków Przewozu zwanych dalej OWP.
2. Zleceniobiorca zobowiązany jest przestrzegać wszystkich regulacji dotyczących delegowania pracowników i płacy minimalnej obowiązujących w krajach, w których wykonuje usługi świadczone na rzecz Zleceniodawcy, w szczególności austriackich, belgijskich, francuskich, holenderskich, luksemburskich, niemieckich, węgierskich i włoskich.

II. Wymogi dla Zleceniobiorcy

3. Zleceniobiorca zobowiązany jest posiadać ubezpieczenie OC pojazdu oraz OCP z pełnym zakresem ubezpieczenia, przez co rozumie się:
  - a) objęcie odpowiedzialnością ubezpieczyciela szkód będących wynikiem rozboju, kradzieży rozbójniczej i kradzieży poza terenem parkingów strzeżonych,
  - b) objęcie odpowiedzialnością ubezpieczyciela szkód poza substancją przesyłki będących wynikiem opóźnienia w dostawie,
  - c) objęcie odpowiedzialnością ubezpieczyciela szkód powstałych w trakcie załadunku lub rozładunku,
  - d) brak wyłączeń dotyczących rodzaju towaru (mienia) przyjmowanego do przewozu,
  - e) brak wyłączeń dotyczących zakresu terytorialnego, na którym mają być wykonywane przewozy (w tym kabotażu, jeśli zlecenie go dotyczy),
  - f) sumę gwarancyjną odpowiadającą każdorazowo wartości mienia przyjmowanego do przewozu nie niższą niż górna granica odpowiedzialności przewoźnika za szkodę, określona w art. 65-70 i 80-85 Prawa przewozowego i/lub art. 17, 23 i 25 Konwencji CMR, a w przypadku przewozu kabotażowego w przepisach obowiązujących w kraju, w którym przewóz jest wykonywany, z zastrzeżeniem, że w każdym wypadku suma ubezpieczenia nie może być niższa niż 250.000 EUR.
4. Zleceniobiorca zobowiązany jest posiadać niezbędne licencje i zezwolenia na wykonywanie transportu, w tym transportu międzynarodowego, jeśli zlecenie dotyczy trasy zagranicznej. Przyjęcie zlecenia do realizacji jest równoznaczne z potwierdzeniem faktu, iż Zleceniobiorca jest uprawnionym przewoźnikiem.

III. Wymogi dla pojazdu i kierowcy

5. Zleceniobiorca zobowiązany jest podstawić spełniający wymogi zabezpieczeń TAPA samochód spełniający normy co najmniej EURO 3, odpowiedni do transportu towaru określonego w zleceniu (dotyczy to w szczególności przewozów ponadgabarytowych), szczelny, czysty na zewnątrz i wewnątrz komory ładunkowej, która musi być wolna od obcych zapachów. W przypadku niespełnienia tego obowiązku Zleceniobiorca zobowiązany jest do podstawienia auta zastępczego na swój koszt.
6. Zleceniobiorca zobowiązany jest do posiadania na wyposażeniu:
  - a) samochodu chłodni minimum czterech tyczek rozporowych,
  - b) w przypadku plandeki minimum 6 szt. pasów zabezpieczających w przypadku pojazdów do 3,5 t DMC) i 25 pasów w przypadku pojazdów powyżej 3,5 t DMC (min. 500daN),
  - c) kompletu mat antypoślizgowych 8mm na całą powierzchnię ładunkową,
  - d) narożników, kątowników,
  - e) linki celnej, plomby,
  - f) czterech kłonic oraz łańcuchów do mocowania zwojów stali w przypadku naczepy typu Coilmuldez zastrzeżeniem, że wszelkie środki zabezpieczające ładunek powinny posiadać atest i spełniać normy bezpieczeństwa. W przypadku braku odpowiednich środków na załadunku Zleceniobiorca może zostać obciążony kosztami zakupu brakujących środków.
7. W przypadku przewozu elektroniki, wyrobów tytoniowych, opon i części samochodowych, wyrobów farmaceutycznych, artykułów żywnościowych wymagających stałej temperatury, towarów niebezpiecznych, pojazdów samochodowych bądź alkoholi wysokoprocentowych środek transportu powinien być wyposażony w system nawigacji satelitarnej GPS z opcją monitorowania przez stację monitorową.
8. W przypadku gdy z danych zawartych w zleceniu wynika lub też gdy Zleceniobiorca przy dochowaniu należytej staranności mógłby samodzielnie ustalić, iż do wykonania przewozu konieczne jest uzyskanie zezwolenia na wykonanie przewozu ponadnormatywnego, Zleceniobiorca zobowiązany jest do uzyskania tego zezwolenia na własny koszt, chyba że co innego wynika z treści zlecenia.

IV. Wymogi dla obsady pojazdu

9. Obsada pojazdu wykonującego przewóz powinna spełniać następujące wymogi:
  - a) wszyscy kierowcy powinni posiadać uprawnienia niezbędne do prawidłowego wykonania zleczonego przez Zleceniodawcę przewozu
  - b) wszyscy kierowcy powinni posługiwać się językiem obcym w stopniu umożliwiającym komunikację w miejscu załadunku i rozładunku, w szczególności zrozumienie treści dokumentów przewozowych i zastrzeżeń zgłaszanych w miejscu załadunku i rozładunku
  - c) niezależnie od ilości kierowców wskazanych w zleceniu Zleceniobiorca zobowiązany jest zapewnić taką obsadę pojazdu, który ma wykonać przewóz, by możliwe było dotarcie

przesyłki do odbiorcy w wyznaczonym czasie zgodnie z regulacjami dotyczącymi czasu pracy kierowców.

V. Przewozy kabotażowe

10. W przypadku przewozu kabotażowego Zleceniobiorca zobowiązany jest przestrzegać wymogów co do terminów i innych wymogów określonych w rozporządzeniu (WE) nr 1072/2009 w zakresie możliwości wykonywania przewozu kabotażowego oraz posiadać stosowne ubezpieczenie. W przypadku gdyby okazało się, że pojazd wskazany w zleceniu przewozu kabotażowego nie jest w stanie wykonać przewozu z uwagi na regulacje w/w rozporządzenia, Zleceniobiorca zobowiązany jest do wykonania przewozu innym pojazdem.
11. Odpowiedzialność Zleceniobiorcy w przewozach kabotażowych ukształtowana jest w następujący sposób:
  - a) w przypadku przewozów kabotażowych wykonywanych na terenie Niemiec lub Francji odpowiedzialność Zleceniobiorcy za szkodę w przesyłce lub opóźnienie ograniczona jest do następujących kwot (z wyjątkiem przypadków winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa Zleceniobiorcy lub osób działających w jego imieniu bądź na jego zlecenie):
    - w Niemczech do 40 SDR za kg w przypadku szkody w przesyłce i do trzykrotności przewoźnego w przypadku opóźnienia w dostarczeniu przesyłki
    - we Francji do 20 SDR za kg w przypadku szkody w przesyłce o masie poniżej 3 t, do 12 SDR za kg w przypadku szkody w przesyłce o masie co najmniej 3 t i do wysokości przewoźnego w przypadku opóźnienia w dostarczeniu przesyłki,
  - b) w przypadku przewozów kabotażowych wykonywanych na terenie Włoch odpowiedzialność Zleceniobiorcy nie jest ograniczona,
  - c) w przypadku przewozów kabotażowych wykonywanych na terenie innych krajów Zleceniobiorca ponosi odpowiedzialność za wyrządzoną szkodę w maksymalnej wysokości dopuszczonej przepisami prawa obowiązującego w kraju, w którym przewóz był wykonywany.

VI. Oświadczenia Zleceniobiorcy

12. Przez przyjęcie zlecenia Zleceniobiorca oświadcza, że:
  - a) przestrzega przepisów, o których mowa w pkt 2 oraz upoważnia Zleceniodawcę do kontrolowania prawdziwości tego oświadczenia, w szczególności poprzez żądanie dostarczenia stosownych informacji i dokumentów,
  - b) posiada stosowne ubezpieczenie zgodne z warunkami określonymi w pkt 3, a także upoważnia Zleceniodawcę do kontaktów w swoim imieniu z ubezpieczycielem, z którym zawarł umowę ubezpieczenia, w szczególności w zakresie potwierdzenia danych przedstawionych przez Zleceniobiorcę,
  - c) posiada doświadczenie w świadczeniu usług przewozu analogicznych do tych, które zostały mu zlecone,
  - d) dysponuje pojazdami odpowiednimi do realizacji zlecenia,

- e) dysponuje kierowcami posiadającymi uprawnienia niezbędne do prawidłowego wykonania zleconego mu przez Zleceniodawcę przewozu,
- f) przestrzega wymogów w przedmiocie zasad wykonywania przewozów kabotażowych, w szczególności ma możliwość wykonania zleconego mu przewozu kabotażowego oraz posiada stosowne ubezpieczenie kabotażowe,
- g) ma świadomość, że wszelkie dane związane z przewozem takie jak: dane nadawcy, odbiorcy, kontrahenta Zleceniodawcy, trasy, stawki frachtu stanowią tajemnicę przedsiębiorstwa Zleceniodawcy,
- h) zrzeka się wszelkich roszczeń wynikających z treści art. 10 ust. 1 i 2 ustawy z 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych, a które przysługują mu wobec Zleceniodawcy z tytułu zdarzeń zaistniałych przed dniem zawarcia każdej umowy, do której mają zastosowanie niniejsze OWP,
- i) zrzeka się wszelkich roszczeń z tytułu wynagrodzenia za przewóz w stosunku do podmiotu zlecającego przewóz Zleceniodawcy przysługujących w oparciu o przepisy prawa francuskiego.

VII. Dokumentacja Zleceniobiorcy

13. Zleceniobiorca niezwłocznie po zawarciu umowy, nie później jednak niż w dniu jej zawarcia, zobowiązany jest przekazać Zleceniodawcy następujące dokumenty:
- a) polisę ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów dotyczącą pojazdu (w tym naczepy), którym wykonywany ma być przewóz,
  - b) polisę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej przewoźnika lub umowę ubezpieczenia,
  - c) ogólne warunki ubezpieczenia,
  - d) pisemne zaświadczenie zakładu ubezpieczeń o ważności polisy nie starsze niż 14 dni od dnia wystawienia (dotyczy pierwszego zlecenia otrzymanego od Zleceniodawcy w okresie obowiązywania danej polisy),
  - e) zaświadczenie o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej lub odpis z KRS,
  - f) decyzję o nadaniu numeru NIP,
  - g) decyzję o nadaniu numeru REGON,
  - h) zezwolenie na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego (w przypadku zlecenia na transport krajowy),
  - i) licencję na wykonywanie transportu międzynarodowego (w przypadku zlecenia na transport międzynarodowy),
  - j) dane pojazdu, przy pomocy którego wykonany będzie przewóz obejmujące jego numery rejestracyjne,
  - k) dane kierowcy bądź kierowców, którzy wykonywać będą przewóz obejmujące imię i nazwisko oraz numer dowodu osobistego,
  - l) kopię dokumentu potwierdzającego zgłoszenie do właściwych organów faktu delegowania kierowcy lub kierowców, którzy będą realizować dany przewóz (w przypadku wykonania przewozu, do którego zastosowanie mają francuskie przepisy o płacy minimalnej i delegowaniu pracowników),

- m) aktualne świadectwo ATP w przypadku, gdy przewóz dotyczy towarów wymagających takiego świadectwa,
pod rygorem odstąpienia przez Zleceniodawcę od umowy z winy Zleceniobiorcy bez konieczności wzywania do jej wykonania.
14. W przypadku skorzystania przez Zleceniobiorcę z usług podwykonawcy, zobowiązany jest on w dniu zawarcia umowy z podwykonawcą przekazać Zleceniodawcy dokumenty wymienione w pkt 13 dotyczące podwykonawcy pod rygorem odstąpienia przez Zleceniodawcę od umowy z winy Zleceniobiorcy bez konieczności wzywania do jej wykonania.
15. Brak realizacji przez Zleceniobiorcę obowiązków przewidzianych w pkt 13 lit. j i k nie ma wpływu na jego obowiązek przestrzegania przez Zleceniobiorcę postanowień pkt 9.

VIII. Przejście

16. Zleceniodawca zastrzega, iż pierwsze 48 godzin postoju na załadunek i osobno na rozładunek (także w krajach Wspólnoty Niepodległych Państw), a także postój w soboty, niedziele oraz święta przy załadunku i rozładunku są wolne od opłat postojowych. Zleceniodawca nie ponosi odpowiedzialności za postoje na granicach państw, Urzędach Celnym oraz w dni ograniczonego poruszania się samochodów ciężarowych. Czas wykonania przewozu jest wydłużony o przestoje, o których mowa powyżej, a brak odebrania przesyłki przez odbiorcę przed upływem tego czasu nie jest uważany za przeszkodę w wydaniu przesyłki. W pozostałym zakresie Zleceniobiorcy przysługuje kara umowna w kwocie 100 EUR w przewozach międzynarodowych i kabotażu oraz 150 zł w przewozach krajowych na terenie Polski za każde rozpoczęte 24 h przestoju.
17. Zleceniobiorca zobowiązany jest udokumentować postój i jego czas podczas czynności załadunkowych i rozładunkowych kartą postojową potwierdzoną odpowiednio przez nadawcę lub odbiorcę. Podstawą naliczenia opłat postojowych może być wyłącznie karta postojowa potwierdzona przez nadawcę lub odbiorcę. Opłaty przysługują Zleceniobiorcy wyłącznie w sytuacji informowania Zleceniodawcy o zaistniałym opóźnieniu w załadunku lub rozładunku w momencie jego wystąpienia.
18. Jakikolwiek zmiany postanowień pkt 16 i 17 jak również postanowień pkt 53, w szczególności zwiększenie wysokości wynagrodzenia Zleceniobiorcy z powodu przestoju wymagają formy pisemnej pod rygorem nieważności oraz szczególnego pisemnego pełnomocnictwa udzielonego przez osobę uprawnioną do reprezentowania Zleceniodawcy ujawnioną w rejestrze przedsiębiorców KRS, z zastrzeżeniem że nieważne będą jakiegokolwiek zmiany umowy, w szczególności w zakresie wynagrodzenia lub kar umownych należnych Zleceniobiorcy, jeśli będą one skutkiem groźby ze strony Zleceniobiorcy, że nie wykona stosownych instrukcji Zleceniodawcy lub odmówi wykonania umowy, w szczególności dostarczenia towaru i umożliwienia jego rozładunku bez zwiększenia kwoty wynagrodzenia.

IX. Ogólne zasady wykonywania przewozów

19. Zleceniobiorcę obowiązuje całkowity zakaz przeładunków lub doładunków bez uzyskania wcześniejszej pisemnej zgody Zleceniodawcy pod rygorem nieważności. Za doładunek uważane jest również posiadanie innej przesyłki w przestrzeni ładunkowej w momencie podstawienia pojazdu pod załadunek.
20. Zleceniobiorca zobowiązany jest do przestrzegania obowiązujących regulacji celnych, w szczególności w zakresie obowiązku dokonania odprawy celnej w przypadku przekraczania granicy celnej, właściwego wykonania procedur celnych i ich właściwej dokumentacji niezależnie od tego, czy taki obowiązek wskazano w zleceniu czy nie.
21. W przypadku przewozów do Wielkiej Brytanii i Irlandii Zleceniobiorca zobowiązany jest do opracowania i przestrzegania procedur ochrony ładunku przed wtargnięciem osób trzecich do przestrzeni ładunkowej, a także przed przemytem towarów zgodnie z rekomendacjami odpowiednich organów, w szczególności brytyjskiego Border Force.
22. Zleceniobiorca zobowiązany jest upewnić się w miejscu załadunku:
  - a) jaki rodzaj towaru będzie przedmiotem przewozu,
  - b) czy przewóz towaru podlega regulacjom ustawy o systemie monitorowania drogowego i kolejowego przewozu towarów oraz obrotu paliwami opałowymi, w szczególności biorąc pod uwagę charakter przewożonego towaru,
  - c) czy transport, który ma zostać wykonany przez, do i z terytorium Niemiec, nie zawiera kawy,
  - d) czy przesyłka zawiera towar niebezpieczny, w szczególności poprzez sprawdzenie, czy w treści listu przewozowego bądź na opakowaniach znajduje się odniesienie do ADR lub oznakowanie towarów niebezpiecznych,
  - e) czy przesyłka, którą ma przewieźć, nie stanowi odpadu, do którego przewozu konieczne jest posiadanie stosownego zezwolenia lub którego przewóz jest niedopuszczalny,
  - f) czy przesyłka stanowiąca odpad odpowiada kategorii odpadów i jest zgodna z dokumentacją.
23. W przypadku stwierdzenia, że zaistniały okoliczności, o których mowa w pkt 22 lit. b-f Zleceniobiorca zobowiązany jest do powiadomienia o tym fakcie niezwłocznie Zleceniodawcy i oczekiwania na stosowne instrukcje, a nadto przestrzegania obowiązków wynikających ze stosownych przepisów w przypadku otrzymania instrukcji kontynuowania przewozu.
24. W przypadku przewozów w temperaturze kontrolowanej Zleceniobiorca zobowiązany jest:
  - posiadać ważne i aktualne świadectwo ATP, jeśli jest to wymagane stosownymi przepisami,
  - wykorzystać do przewozu środki transportu wyposażony w sprawny technicznie agregat chłodniczy wymagany przepisami świadectwa ATP i sprawny technicznie oraz kalibrowany termostat z termografem,
  - przed rozpoczęciem załadunku oraz przewozu upewnić się, iż agregat nie jest zużyty, był należycie konserwowany oraz posiada wystarczającą ilość energii zasilającej,
  - przed rozpoczęciem załadunku uzyskać i utrzymywać temperaturę, w jakiej przewóz ma zostać wykonany,
  - nie wyłączać silnika pojazdu na postojach w przypadku, gdy praca agregatu chłodniczego uzależniona jest od pracy silnika,
  - podłączyć agregat chłodniczy do zewnętrznego źródła zasilania w trakcie postojów, gdy tego wymaga praca agregatu,
  - monitorować temperaturę przez cały czas trwania przewozu,

- przedstawić wraz z fakturą i dokumentacją przewozową wydruk dokumentujący wysokość temperatury w naczepie w trakcie transportu; wydruk z termografu musi być w formie cyfrowej zawierającej: datę, godzinę, temperaturę transportu, częstotliwość zapisu nie może być mniejsza niż co 30 min.; wydruk ten winien być przechowywany łącznie z wydrukiem/ tarczkami tachografu przez co najmniej rok.

Niedostarczenie przez Zleceniobiorcę wydruków temperatury upoważnia Zleceniodawcę do obciążenia Zleceniobiorcy karą umowną w kwocie 100 EUR. W przypadku dostarczenia wydruków temperatury po terminie Zleceniodawca może obciążyć Zleceniobiorcę karą umowną w kwocie 15 EUR.

X. Obowiązki związane z załadunkiem przesyłki

25. Zleceniobiorca zobowiązany jest do terminowego podstawienia pojazdu pod załadunek.
26. W miejscu załadunku kierowca musi pobrać dokumenty niezbędne do prawidłowego wykonania zlecenia, w szczególności list przewozowy, Lieferschein, Delivery note, dokument WZ, faktury związane z załadunkiem, atesty, specyfikacje towaru, przyjęcie towaru, dokument T-1 lub T-2, EX, EUR itp.
27. Zleceniobiorca zobowiązany jest sprawdzić zgodność listu przewozowego oraz innych dokumentów przewozowych z otrzymanym zleceniem, w szczególności w zakresie rodzaju i ilości towaru adresu i osoby odbiorcy. W przypadku stwierdzenia jakichkolwiek niezgodności bądź braku zrozumienia treści dokumentów przewozowych z uwagi na brak znajomości języka przez kierowcę Zleceniobiorca powinien wstrzymać się z rozpoczęciem przewozu i niezwłocznie skontaktować się ze Zleceniodawcą w celu uzyskania instrukcji co do dalszego postępowania.
28. Zleceniobiorca zobowiązany jest zapewnić, by w liście przewozowym znalazły się dane Zleceniobiorcy oraz ewentualnie jego podwykonawcy jako kolejnych przewoźników, potwierdzenie przyjęcia przesyłki do przewozu oraz dane pojazdu, którym wykonywany jest przewóz ze wskazaniem jego numerów rejestracyjnych oraz dane kierowcy bądź kierowców wykonujących przewóz ze wskazaniem ich imion i nazwisk oraz numerów dowodów osobistych, a także – jeśli nic innego nie wynika ze szczegółowych warunków zlecenia – kwota frachtu brutto przysługującego Zleceniobiorcy z tytułu wykonania przewozu w polu nieopłaconych należności przewoźnika.
29. Zleceniobiorca zobowiązany jest sprawdzić zgodność towaru z dokumentacją, w szczególności w zakresie ilości, wagi, cech i numerów towaru, a także jego stan, stan jego opakowania i stan przygotowania przesyłki do przewozu, w szczególności temperaturę towaru, jeśli przewóz ma nastąpić w temperaturze kontrolowanej. W przypadku jakichkolwiek zastrzeżeń w tym zakresie Zleceniobiorca zobowiązany jest do wpisania zastrzeżeń wraz z uzasadnieniem do wszystkich egzemplarzy listu przewozowego przed rozpoczęciem przewozu oraz uzyskania potwierdzenia przyjęcia zastrzeżeń przez załadowcę w treści listu przewozowego.
30. Zleceniobiorca zobowiązany jest sprawdzić prawidłowość dokonanego przez załadowcę załadunku oraz rozmieszczenia i mocowania towaru oraz w razie potrzeby zabezpieczyć go na czas transportu. W przypadku jakichkolwiek zastrzeżeń co do prawidłowości załadunku i rozmieszczenia towaru Zleceniobiorca zobowiązany jest do wpisania zastrzeżeń wraz z uzasadnieniem do wszystkich egzemplarzy listu przewozowego przed rozpoczęciem przewozu oraz uzyskania potwierdzenia przyjęcia zastrzeżeń przez załadowcę w treści listu przewozowego, a także do skontaktowania się

ze Zleceniodawcą w celu uzyskania instrukcji co do dalszego postępowania. W przypadku stwierdzenia, iż towar nie może zostać skutecznie zabezpieczony na czas przewozu, Zleceniobiorca zobowiązany jest do skontaktowania się ze Zleceniodawcą w celu uzyskania instrukcji co do dalszego postępowania. Zleceniobiorca na zasadzie ryzyka odpowiada za prawidłowość rozmieszczenia towaru oraz jego zabezpieczenie na czas transportu.

31. Kierowca zobowiązany jest do:
  - a) posiadania i używania na załadunku oraz rozładunku obuwia ochronnego oraz kamizelki odblaskowej, a także innych środków ochrony osobistej (fartuch, czepek, rękawiczki jednorazowe, nakładki na obuwie) oraz chusteczek do dezynfekcji rąk,
  - b) przestrzegania przepisów wewnątrzzakładowych dotyczących zachowania się na terenie zakładów nadawcy i odbiorcy towaru,
  - c) kulturalnego i profesjonalnego zachowania zarówno na miejscach załadunku i rozładunku jak i w bezpośrednich okolicach tych miejsc.
32. W przypadku braku możliwości dokonania oceny zgodności towaru z dokumentacją, jej stanu, stanu jej opakowania, stanu przygotowania przesyłki do przewozu lub prawidłowości dokonanej przez załadowcę załadunku Zleceniobiorca zobowiązany jest odmówić rozpoczęcia przewozu i skontaktować się niezwłocznie ze Zleceniodawcą. W przypadku gdy Zleceniobiorca nie może ocenić tylko ilości sztuk przesyłki, uprawniony jest do rozpoczęcia przewozu po wpisaniu stosownego zastrzeżenia potwierzonego przez przedstawiciela załadowcy do wszystkich egzemplarzy listu przewozowego.
33. W przypadku gdy załadowca uniemożliwia Zleceniobiorcy dokonanie wpisów w listach przewozowych, o których mowa w pkt. 28-30 i 32 lub też nie potwierdza ich przyjęcia w treści listu przewozowego, Zleceniobiorca zobowiązany jest odmówić rozpoczęcia przewozu i skontaktować się niezwłocznie ze Zleceniodawcą w celu uzyskania instrukcji co do dalszego postępowania.
34. O ile w zleceniu przewozowym nie zawarto odmiennego wskazania, Zleceniobiorca nie ma prawa samodzielnie dokonywać ani pomagać w załadunku. Nie dotyczy to sytuacji, w których przewóz jest wykonywany pojazdem z windą – w takim wypadku Zleceniobiorca dokonuje czynności ładunkowych od momentu, w którym przesyłka znalazła się na windzie. Powyższy zapis nie oznacza zakazu uczestniczenia w załadunku w charakterze obserwatora.

XI. Bezpieczeństwo przewozu

35. Zleceniobiorca zobowiązany jest dokonywać przewozu wyłącznie po drogach klasy międzynarodowej i krajowej (oznakowanych jedno, dwu lub trzycyfrowo) z wyjątkiem dróg dojazdowych do miejsca załadunku i rozładunku i sytuacji, gdy nie ma możliwości poruszania się tymi drogami, w szczególności ze względu na objazdy lub blokady dróg ustalone przez policję lub inne służby porządkowe (np. z powodu wypadku drogowego, innego zagrożenia lub siły wyższej).
36. Kierowca powinien ze szczególną starannością zabezpieczyć pojazd wraz z przesyłką przed kradzieżą z włamaniem. Z zastrzeżeniem postanowień pkt 37 i 38 Zleceniobiorca zobowiązany jest dokonywać postojów wyłącznie:
  - a) na parkingu strzeżonym,

- b) na parkingu dla samochodów ciężarowych, położonym przy dużej stacji paliw, która czynna jest całą dobę, i której teren jest monitorowany i oświetlony oraz która jest umiejscowiona bezpośrednio przy głównej drodze [za którą uważa się autostradę, drogę ekspresową, drogę międzynarodową / trasy europejskie oznakowane numerem jednocyfrowym lub trzycyfrowym poprzedzonym literą E oraz drogę posiadającą status drogi krajowej],
  - c) w miejscu załadunku lub dostawy pod warunkiem, iż postój odbywa się na terenie ogrodzonym i dozorowanym będącym w dyspozycji załadowcy lub odbiorcy (za miejsce załadunku lub rozładunku nie uznaje się terenu ogólnodostępnego / publicznego położonego w bezpośrednim sąsiedztwie terenu lokalizacji załadowcy lub odbiorcy, w tym parkingów dla gości, urządzonych poza ogrodzonym i dozorowanym terenem lokalizacji załadowcy lub odbiorcy),
  - d) na parkingu zlokalizowanym bezpośrednio przy hotelu / motelu położonym przy głównej drodze, pod warunkiem, że parking ten przystosowany jest do postoju pojazdów ciężarowych,
  - e) na parkingu przystosowanym do postoju pojazdów ciężarowych [np. MOP], położonym bezpośrednio przy autostradzie lub drodze ekspresowej.
37. Poza parkingami opisanymi w pkt 36 dopuszcza się wyłącznie postój konieczny wynikający z:
- a) awarii pojazdu, uniemożliwiającej bezpieczne kontynuowanie jazdy,
  - b) wypadku drogowego, jakiego uległ pojazd,
  - c) konieczności udzielenia pomocy ofiarom wypadku drogowego – w zakresie niezbędnym wynikającym z przepisów prawa, z zastrzeżeniem, że postój taki ma miejsce w najbliższym możliwym miejscu w bezpośrednim pobliżu miejsca zaistnienia wypadku drogowego, w którym zatrzymanie pojazdu / postój nie stworzy zagrożenia drogowego,
  - d) niezbędnego tankowania paliwa i/lub uzupełniania płynów eksploatacyjnych, dokonywanego na stacji paliw, przy czym postój nie może trwać dłużej niż 60 minut,
  - e) konieczności załatwienia niezbędnych formalności celnych związanych z realizacją transportu oraz formalności związanych z przekroczeniem granicy państwowej, kontrolą graniczną, odprawą celną, odprawą promową, a także oczekiwaniem na dokonanie tych czynności – pod warunkiem, iż postój wynikający z oczekiwania ma miejsce na parkingu/wyznaczonym miejscu postojowym zlokalizowanym bezpośrednio przy terminalu celnym (urzędzie celnym) / terminalu granicznym (przejściu granicznym) / promowym,
  - f) dokonania opłaty za przejazd drogą płatną,
  - g) kontroli drogowej lub innego postoju wynikającego bezpośrednio z wydanego Zleceniobiorcy nakazu władz lub służb, posiadających takie uprawnienia,
  - h) polecenia wydanego przez uprawniony organ (policja, inspekcja transportu drogowego oraz inne upoważnione służby publiczne) w miejscu przez niego wskazanym,
  - i) wykonywania czynności związanych z załadunkiem, doładunkiem, przeładunkiem i rozładunkiem towaru (w tym także oczekiwania na rozpoczęcie tych czynności) w miejscu załadunku lub rozładunku, o ile postój odbywa się na terenie ogrodzonym i dozorowanym (za miejsce załadunku lub rozładunku nie uznaje się terenu ogólnodostępnego /

publicznego położonego w bezpośrednim sąsiedztwie terenu lokalizacji załadowcy lub odbiorcy, w tym parkingów dla gości, urządzonych poza ogrodzonym i dozorowanym terenem lokalizacji załadowcy lub odbiorcy).

38. Dopuszcza się postój konieczny wraz z opuszczeniem pojazdu w przypadku nagłego zachorowania kierowcy, uniemożliwiającego bezpieczne kontynuowanie jazdy, pod warunkiem potwierdzenia tych okoliczności przez służby medyczne, które udzieliły kierowcy niezbędnej pomocy medycznej. Postój taki powinien, o ile to możliwe, mieć miejsce w jednym z miejsc wskazanych w pkt. 36 powyżej, natomiast jeżeli stan kierowcy nie pozwala na dojazd do takiego miejsca, wówczas postój taki musi mieć miejsce w najbliższym możliwym miejscu, w którym zatrzymanie pojazdu / postój nie stworzy zagrożenia drogowego.
39. Ciężar dowodu okoliczności opisanych w pkt 37 i 38 spoczywa na Zleceniobiorcy.
40. Podczas każdego postoju kierowca zobowiązany jest w przypadku opuszczenia pojazdu dokładnie go zamknąć na wszystkie zamki fabryczne i uruchomić wszystkie zainstalowane zabezpieczenia przeciwkradzieżowe, alarm, immobiliser itp., a także zabrać ze sobą dokumenty pojazdu i dokumenty przewozowe. Opuszczenie pojazdu poza parkingiem strzeżonym jest możliwe na czas nie dłuższy niż 60 min.
41. W przypadku gdy umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej Zleceniobiorcy przewiduje bardziej rygorystyczne wymogi w zakresie bezpieczeństwa przewozu, Zleceniobiorca zobowiązany jest do przestrzegania zasad określonych w umowie ubezpieczenia.

XII. Wydanie przesyłki

42. Przy wydawaniu przesyłki odbiorcy winny być spełnione następujące warunki:
  - przesyłka została dostarczona do siedziby firmy lub miejsca zamieszkania odbiorcy wskazane przez nadawcę;
  - przesyłka została wydana osobie dorosłej znajdującej się pod wskazanym adresem,
  - osoba odbierająca pokwitowała odbiór czytelnym podpisem,
  - pokwitowanie zostało opatrzone:
    - w przypadku gdy adresatem jest osoba fizyczna: numerem dowodu osobistego lub innego dokumentu tożsamości odbiorcy, a dowód osobisty lub inny dowód tożsamości został okazany Zleceniobiorcy,
    - w przypadku gdy adresatem jest przedsiębiorca / firma: pieczęcią firmową.
43. Zleceniobiorca zobowiązany jest:
  - a) niezwłocznie poinformować Zleceniodawcę o odmowie przyjęcia ładunku przez odbiorcę lub innych problemach z odbiorem i zwrócić się o stosowne instrukcje,
  - b) powstrzymać się przed opuszczeniem miejsca rozładunku przed otrzymaniem instrukcji od Zleceniodawcy w sytuacji opisanej w lit. A,
  - c) upewnić się, że towar został w całości rozładowany,
  - d) dopilnować, żeby w liście przewozowym znalazła się data odbioru przesyłki,
  - e) dokonać wspólnego z odbiorcą sprawdzenia stanu przesyłki w momencie wydawania przesyłki odbiorcy,
  - f) dopilnować, żeby w liście przewozowym znalazła się informacja o dokonanych wraz z odbiorcą sprawdzeniu stanu przesyłki wraz z wynikami tego sprawdzenia,

- g) niezwłocznie powiadomić Zleceniodawcę o jakichkolwiek zastrzeżeniach co do stanu przesyłki zgłoszonych w momencie wydawania przesyłki odbiorcy,
  - h) niezwłocznie powiadomić Zleceniodawcę w sytuacji, gdy odbiorca dokonał wpisu w liście przewozowym, którego kierowca nie zrozumiał z uwagi na brak znajomości języka lub z innych przyczyn.
44. Zleceniobiorca powinien przestrzegać następujących zasad wymiany palet:
- a) jeśli w zleceniu nakazano wymianę palet lub innych opakowań, Zleceniobiorca zobowiązany jest do wymiany zwrotnych palet lub opakowań w miejscu załadunku oraz w miejscu rozładunku w stosunku 1:1 oraz do uzyskania od nadawcy /odbiorcy prawidłowo wypełnionego i podpisanego kwitu paletowego. Zleceniobiorca ma prawo nie odebrać palet na miejscu rozładunku jedynie uzyskawszy wpis w kwit paletowy: „Palet nie wydano z powodu braku palet na wymianę” lub równoważny w języku obcym. W przeciwnym przypadku Zleceniobiorca zastrzega sobie prawo naliczenia kar umownych w wysokości 15 EUR (w przypadku frachtu określonego w EUR) lub 50 zł (w przypadku frachtu określonego w PLN) za każdą nierozliczoną paletę lub opakowanie.
  - b) jeśli w zleceniu nie nakazano wymiany palet lub innych opakowań, Zleceniobiorca nie ma prawa zabierania pustych palet lub opakowań z miejsca załadunku lub rozładunku oraz zobowiązany jest do wpisania do listu przewozowego oraz lieferschein formuły „kein tausch / no exchange”.
45. O ile w zleceniu przewozowym nie zawarto odmiennego wskazania, Zleceniobiorca nie ma prawa samodzielnie dokonywać ani pomagać w rozładunku. Nie dotyczy to sytuacji, w której przewóz jest wykonywany pojazdem z windą – w takim wypadku Zleceniobiorca dokonuje czynności rozładunkowych do momentu, w którym przesyłka znalazła się na windzie na poziomie, z której może nastąpić dalszy rozładunek. Powyższy zapis nie oznacza zakazu uczestniczenia w rozładunku w charakterze obserwatora.

XIII. Komunikacja

46. Zleceniobiorca zobowiązany jest zapewnić Zleceniodawcy stały kontakt telefoniczny z kierowcą wykonującym przewóz, który powinien posiadać co najmniej sprawny telefon komórkowy umożliwiający wysyłanie i odbieranie wiadomości mms.
47. Na Zleceniobiorcy spoczywa obowiązek informowania co 12 godzin oraz na każde wezwanie Zleceniodawcy o przybliżonym miejscu położenia ładunku. Za jedno naruszenie powyższego obowiązku uważany będzie każdorazowy brak informacji w momencie, gdy ta powinna być udzielona.
48. W przypadku jakichkolwiek komplikacji podczas wykonywania przewozu lub stwierdzenia, iż wykonanie przewozu zgodnie z jego warunkami nie będzie możliwe, Zleceniobiorca zobowiązany jest skontaktować się w przeciągu maksymalnie 15 minut ze Zleceniodawcą pod numerem telefonu wskazanym na zleceniu przewozowym. Za działania lub zaniechania podjęte bez konsultacji i zgody Zleceniodawcy pełną odpowiedzialność ponosi Zleceniobiorca, w tym w szczególności obciążając go wszelkie koszty powstałe w związku z podjętymi działaniami lub zaniechaniami.

49. W razie zajścia wypadku drogowego lub stwierdzenia kradzieży Zleceniobiorca zobowiązany jest zawiadomić policję i przekazać Zleceniodawcy notatkę policyjną.
50. Zleceniobiorca jest zobowiązany do stosowania się do wszelkich otrzymanych instrukcji dotyczących postępowania z przesyłką w czasie przyjmowania i wykonywania przewozu oraz sposobu zabezpieczenia przesyłki, określonych w otrzymanym zleceniu spedycyjnym lub wynikających ze stosowanych procedur, praktyk lub zwyczajów.
51. Zleceniobiorca wyraża zgodę na wykonanie wszelkich instrukcji podanych przez Zleceniodawcę w trakcie trwania przewozu i zmiany pierwotnie zawartej umowy przewozu również bez konieczności przedstawienia pierwszego egzemplarza listu przewozowego pod warunkiem, iż są one przekazane w formie dokumentowej z zastrzeżeniem postanowień pkt 52. Zleceniobiorca zobowiązany jest do wykonania instrukcji przekazanych mu w w/w formie.
52. Zleceniobiorca nie ma obowiązku wykonania instrukcji i uwzględnienia zmian umowy przewozu, jeśli wykonanie tych instrukcji nie jest możliwe bądź też przeszkadza w normalnej eksploatacji przedsiębiorstwa Zleceniobiorcy. Nie będzie uważane za zakłócenie normalnej eksploatacji przedsiębiorstwa Zleceniobiorcy wykonanie instrukcji w czasie pozwalającym na wykonanie pierwotnie zleconego przewozu z uwzględnieniem dodatkowego marginesu czasowego przewidzianego w pkt 16 dla rozładunku.
53. W przypadku gdy konieczność wykonania instrukcji lub zmiany pierwotnej umowy przewozu nie wynika z okoliczności, za które odpowiada Zleceniobiorca, Zleceniobiorcy przysługuje dodatkowe wynagrodzenie proporcjonalnie do zwiększonej odległości, którą musi pokonać Zleceniobiorca w celu realizacji zlecenia. Wynagrodzenie to jest płatne w terminie przewidzianym dla wynagrodzenia podstawowego. W przypadku gdy w wyniku wykonania instrukcji lub zmiany pierwotnej umowy przewozu dojdzie do skrócenia odległości, którą musi pokonać Zleceniobiorca w celu realizacji zlecenia, wynagrodzenia ulega proporcjonalnemu zmniejszeniu.
54. Zleceniobiorca jest zobowiązany w ciągu 24 godzin po rozładunku poinformować Zleceniodawcę za pomocą faxu lub poczty elektronicznej o rzeczywistej dacie rozładunku towaru podając numer zlecenia. Jeżeli było więcej niż jedno miejsce rozładunku, wymagane jest podanie daty rozładunku w ostatnim miejscu. W przypadku naruszenia tego obowiązku przez Zleceniobiorcę Zleceniodawca ma prawo obciążyć Zleceniobiorcę karą umowną w wysokości 50 EUR za każde naruszenie.

XIV. Dokumentacja przewozowa

55. Termin płatności wynosi 50 dni, o ile umowa nie stanowi inaczej i liczony jest od dnia otrzymania poprawnie wystawionej faktury oraz kompletu dokumentów.
56. Faktura zawierająca numer zlecenia Zleceniodawcy oraz informację o zakazie cesji wierzytelności wraz z oryginalnymi i potwierdzonymi 2 sztukami neutralnego CMR zaopatrzonego w: czytelną datę, czytelny podpis i pieczętkę odbiorcy ładunku oraz datę odbioru przesyłki, z wypełnionymi polami nr 16 oraz 20 zgodnie z przyjętym zleceniem oraz 2 sztukami wszystkich dokumentów towarzyszącymi przesyłce (w szczególności Lieferschein), musi być wystawiona w miesiącu, w którym nastąpił rozładunek oraz dostarczona w terminie 14 dni od daty rozładunku.

57. Niedotrzymanie terminu dostarczenia faktury wraz z dokumentami spowoduje obciążenie Zleceniobiorcy karą umowną w wysokości 60 PLN (jeśli wynagrodzenie z umowy jest wyrażone w walucie polskiej) lub 15 EUR (jeśli wynagrodzenie z umowy jest wyrażone w walucie obcej) za każdy dzień opóźnienia lub wydłużenie terminu płatności o 60 dni według wyboru Zleceniodawcy. W przypadku braku stosownego oświadczenia Zleceniodawcy przed terminem płatności wynikającym z pkt 55, uznawać się będzie, że Zleceniodawca zdecydował o wydłużeniu terminu płatności o 60 dni.
58. W przypadku przewozów do krajów Wspólnoty Niepodległych Państw w dokumencie CMR wymagane są pieczętki: „TOWAR POSTUPIŁ” i „WYPUSK RAZRESZEN”, a także data, podpis oraz pieczętka odbiorcy towaru. Zleceniobiorca zobowiązany jest w ciągu 24 godzin po rozładunku przesłać Zleceniodawcy za pomocą faxu lub poczty elektronicznej list przewozowy CMR w celu weryfikacji zastosowania prawidłowych pieczętek.
59. W przypadku stosowania w trakcie przewozu procedury celnej, Zleceniobiorca zobowiązany jest do przesłania wraz z fakturą potwierdzonego przez właściwy Urząd Celny dokumentu potwierdzającego prawidłowe jej zakończenie (np. SAD, EX1,T-1). Brak tych dokumentów nakłada na Zleceniobiorcę obowiązek zwrotu Zleceniodawcy wszelkich kosztów związanych z obciążeniami nałożonymi na Zleceniodawcę przez urząd celny lub urząd skarbowy bądź inny podmiot.

XV. Podwykonawcy

60. Zleceniobiorca zobowiązany jest wykonać zlecenie transportowe osobiście. Zleceniobiorca może podzlecić wykonanie niniejszej umowy podmiotowi trzeciemu wyłącznie po uzyskaniu zgody Zleceniodawcy w formie pisemnej lub dokumentowej pod rygorem nieważności. Za podmiot trzeci uważany jest również przewoźnik stale współpracujący ze Zleceniobiorcą. W przypadku naruszenia przez Zleceniobiorcę postanowień niniejszego punktu, Zleceniodawca może naliczyć karę umowną w wysokości frachtu brutto.
61. W przypadku podzlecenia wykonania niniejszej umowy podmiotowi trzeciemu, Zleceniobiorca zobowiązany jest do wyboru takiego podmiotu, który:
- posiada wymagane przepisami licencje, koncesje i/lub zezwolenia na prowadzenie tego typu działalności oraz,
  - posiada ubezpieczenie spełniające wymogi określone w pkt. 3
62. Przy zleceniu przewozu towaru nowemu przewoźnikowi, któremu Zleceniobiorca nie zlecał wcześniej przewozu, Zleceniobiorca jest zobowiązany do sprawdzenia wiarygodności przewoźnika poprzez:
- telefoniczny kontakt z przewoźnikiem na numer telefonu stacjonarnego lub komórkowego w jego siedzibie i telefoniczne potwierdzenie złożenia oferty przewozu lub przyjęcia zlecenia, przy czym zaleca się, aby Ubezpieczający samodzielnie ustalił numer telefonu (np. w korzystając z zasobów internetowych) i odnotował nazwisko osoby rozmówcy po zakończeniu rozmowy,
  - weryfikację otrzymanych od przewoźnika kopii dokumentów:
    - KRS – na stronie Ministerstwa Sprawiedliwości <https://ems.ms.gov.pl/>,
    - NIP i Regon – na odpowiednich stronach internetowych np.: Głównego Urzędu Statystycznego: <http://www.stat.gov.pl> i/lub CEIDG: <https://prod.ceidg.gov.pl> i/lub INFOR:

<http://www.infor.pl/kalkulatory/regonnip.html>

- licencji transportowych i/lub zezwoleń na wykonywanie zawodu przewoźnika – na stronie GITD: <http://gitd.gov.pl/botm/index.php>.

W przypadku podwykonawcy zagranicznego, dokonanie weryfikacji w kraju rejestracji przewoźnika faktycznego, np. za pomocą europejskiego portalu e-sprawiedliwość: https://e-justice.europa.eu/content_business_registers_in_member_states-106-pl.do lub europejskiego rejestru VAT: http://ec.europa.eu/taxation_customs/vies/?locale=pl

- c) pisemne lub telefoniczne potwierdzenie w towarzystwie ubezpieczeniowym, w którym przewoźnik zawarł umowę ubezpieczenia OCP, ważności tej polisy, opłacenia składek i zakresu ubezpieczenia odpowiadającego danemu zleceniu, z odnotowaniem numeru telefonu i nazwiska rozmówcy, daty rozmowy oraz imienia i nazwiska osoby potwierdzającej; w przypadku odmowy potwierdzenia przez zakład ubezpieczeń polisy OCP, Ubezpieczony zobowiązany jest do udokumentowania tego faktu notatką zawierającą numer telefonu, datę, imię i nazwisko rozmówcy oraz przyczynę odmowy a w przypadku braku możliwości potwierdzenia z innego powodu, notatką zawierającą numer telefonu oraz stosowne uzasadnienie.
63. W przypadku podzlecenia wykonania zleconego mu przewozu podmiotowi trzeciemu, Zleceniobiorca zobowiązany jest w swojej umowie z podwykonawcą zagwarantować przestrzeganie przez podwykonawcę zapisów OWP, w szczególności w zakresie:
- obowiązku wykonywania przewozów osobiście,
  - zasad wydawania przesyłki odbiorcom,
  - zabezpieczania pojazdu przed kradzieżą z włamaniem,
  - regulacji postojów środka transportu wraz z ładunkiem.
64. Zleceniobiorca ponosi pełną odpowiedzialność za swoich podwykonawców, kolejnych podwykonawców, a także za wszystkie osoby, które wykonują przewóz zlecony Zleceniobiorcy przez Zleceniodawcę. Na powyższą pełną odpowiedzialność nie ma wpływu fakt, czy opisane powyżej osoby są wypłacalne. Zleceniodawca może kierować do Zleceniobiorcy roszczenia regresowe również w sytuacji, gdy Zleceniobiorca osobiście nie spowodował wystąpienia szkody.
65. W przypadku wystąpienia szkody w przewozie bądź z tytułu opóźnienia, Zleceniodawca uprawniony będzie do obciążenia Zleceniobiorcy kosztami naprawienia szkody od momentu, gdy sam zostanie wezwany do jej wyrównania, również w sytuacji gdy sam jeszcze szkody nie naprawił.
66. W przewozach międzynarodowych Zleceniobiorca przejmując przesyłkę i list przewozowy, czyni to również w imieniu Zleceniodawcy i przystępuje w ten sposób jako przewoźnik sukcesywny w rozumieniu art. 34 Konwencji CMR do pierwotnej umowy przewozu na warunkach wynikających z listu przewozowego, czyniąc to zarówno w imieniu własnym jak i w imieniu Zleceniodawcy. Postanowienia pkt. 64-65. niniejszej umowy modyfikują regulacje przewidziane w art. 37 Konwencji CMR.

XVI. Tajemnica przedsiębiorstwa i nieuczciwa konkurencja

67. Przez przyjęcie niniejszego zlecenia Zleceniobiorca oświadcza, iż ma świadomość, że wszelkie dane związane z przewozem takie jak: dane nadawcy, odbiorcy, kontrahenta Zleceniodawcy, trasy, stawki frachtu stanowią tajemnicę przedsiębiorstwa Zleceniodawcy.
68. W trakcie wykonywania umowy oraz w okresie 3 lat po jej zakończeniu Zleceniobiorca zobowiązuje się zachować w poufności i bez uprzedniej pisemnej zgody Zleceniodawcy pod rygorem nieważności nie ujawniać jakimkolwiek osobom trzecim, w tym innym spedytorom i przewoźnikom oraz nie wykorzystywać w celach innych, niż te, które wynikają z niniejszego zlecenia, jakichkolwiek informacji stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa w trakcie wykonywania umowy oraz w okresie 3 lat po jej zakończeniu. W przypadku naruszenia powyższego obowiązku Zleceniobiorca zobowiązany będzie do zapłaty kary umownej w wysokości 10.000 EUR, z zastrzeżeniem, iż kara ta nie obejmuje sytuacji opisanej w pkt 69.
69. Zakazane jest składanie przez Zleceniobiorcę ofert bezpośrednio klientom Zleceniodawcy oraz realizowanie przez Zleceniobiorcę przewozów na ich rzecz bez pośrednictwa Zleceniodawcy. Zachowanie takie uważane będzie za naruszenie obowiązku zachowania tajemnicy przedsiębiorstwa oraz nieuczciwą konkurencję w stosunku do Zleceniodawcy.
70. Za klienta Zleceniodawcy uważany będzie każdy podmiot, u którego odbywa się załadunek bądź rozładunek podczas realizacji zlecenia udzielonego Zleceniobiorcy, każdy podmiot wskazany w liście przewozowym jako nadawca, odbiorca lub przewoźnik podczas realizacji zlecenia udzielonego Zleceniobiorcy, a także każdy podmiot, o którym Zleceniobiorcy wiadomo, iż udzielił zlecenia na przewóz Zleceniodawcy, który następnie powierzono Zleceniobiorcy. Wynagrodzenie Zleceniobiorcy przewidziane w umowie zawartej ze Zleceniodawcą obejmuje również obowiązek przestrzegania postanowień niniejszego punktu.
71. Za naruszenie obowiązku, o którym mowa w pkt 69 uważane będzie również składanie ofert bezpośrednio klientom Zleceniodawcy lub realizowanie przewozów na ich rzecz bez pośrednictwa Zleceniodawcy przez podmioty powiązane ze Zleceniobiorcą osobowo bądź kapitałowo.
72. Za osobę powiązaną osobowo bądź kapitałowo ze Zleceniobiorcą uważa się:
  - wszelkie podmioty posiadające więcej niż 10 % udziałów w kapitale Zleceniobiorcy;
  - wszelkie podmioty, w których Zleceniobiorca posiada więcej niż 10 % udziałów;
  - podmioty będące wraz ze Zleceniobiorcą wspólnikami w spółce osobowej;
  - podmioty będące wspólnikami Zleceniobiorcy będącego spółką osobową;
  - członków organów Zleceniobiorcy będącego spółką kapitałową;
  - wstępnych i zstępnych, rodzeństwo oraz powinowatych do I stopnia Zleceniobiorcy, a także któregokolwiek z podmiotów opisanych powyżej.
73. Za naruszenie obowiązku, o którym mowa w pkt 69 uważane będzie również składanie ofert bezpośrednio klientom Zleceniodawcy lub realizowanie przewozów na ich rzecz bez pośrednictwa Zleceniodawcy przez podwykonawców Zleceniobiorcy, przy pomocy których wykonywał on przewozy na rzecz Zleceniodawcy z zastrzeżeniem, iż dotyczy to wyłącznie tych klientów Zleceniodawcy, na rzecz których dany podwykonawca wykonywał przewóz w ramach realizacji umowy przewozu zleconej przez Zleceniodawcę Zleceniobiorcy.
74. W przypadku naruszenia przez Zleceniobiorcę obowiązku określonego w pkt 69, Zleceniodawca ma prawo naliczyć karę umowną w wysokości 100.000 EUR za każde naruszenie.

75. Zakazane jest rozpowszechnianie przez Zleceniobiorcę nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd wiadomości o Zleceniodawcy i/lub przedsiębiorstwie prowadzonym przez Zleceniodawcę. Wiadomościami, o których mowa powyżej są nieprawdziwe lub wprowadzające w błąd informacje, w szczególności o: osobach kierujących przedsiębiorstwem, wytwarzanych towarach lub świadczonych usługach, stosowanych cenach, sytuacji gospodarczej lub prawnej Zleceniodawcy bądź o stanie zobowiązań Zleceniodawcy wobec Zleceniobiorcy lub osób trzecich. Zakaz powyższy dotyczy rozpowszechniania informacji za pomocą wszelkich form komunikacji, w szczególności za pomocą środków masowego przekazu, w tym komunikacji elektronicznej za pomocą stron www, forów internetowych, poczty elektronicznej, serwisów społecznościowych, branżowych serwisów specjalistycznych oraz branżowych giełd transportowych. We wskazanym powyżej zakresie to na Zleceniobiorcy spoczywa obowiązek wykazania prawdziwości swoich twierdzeń.
76. Zakazane jest ujawnianie przez Zleceniobiorcę osobom trzecim, w tym innym spedytorom i przewoźnikom oraz klientom Zleceniodawcy, nadawcom i odbiorcom przesyłek jakichkolwiek informacji dotyczących stanu rozliczeń pomiędzy Zleceniodawcą i Zleceniobiorcą, w tym wysokości kwoty wynagrodzenia Zleceniobiorcy, terminów płatności, stanu zadłużenia i innych informacji finansowych, których stroną jest Zleceniodawca. Powyższy zakaz nie dotyczy przekazywania informacji firmom windykacyjnym oraz profesjonalnym pełnomocnikom w celu prowadzenia przez nich działań windykacyjnych, z zastrzeżeniem, że podmioty te nie mają prawa udostępniać w/w informacji osobom trzecim, a Zleceniobiorca ponosi odpowiedzialność za naruszenie przez te podmioty tego obowiązku jak za swoje własne działania.
77. W przypadku naruszenia przez Zleceniobiorcę obowiązków określonych w pkt 75 i 76, Zleceniodawca ma prawo naliczyć karę umowną w wysokości 10.000 zł za każde naruszenie.

XVII. Odpowiedzialność i kary umowne

78. W przypadku zawiadomienia Zleceniobiorcy przez Zleceniodawcę lub sąd o wszczęciu postępowania sądowego z udziałem Zleceniodawcy, którego przedmiotem jest prawidłowość wykonania obowiązków związanych z przewozem realizowanym przez Zleceniobiorcę lub odpowiedzialność za szkody wynikłe z tego przewozu, Zleceniobiorca zobowiązany jest do przystąpienia do takiego postępowania w charakterze interwenienta ubocznego po stronie Zleceniodawcy. W przypadku naruszenia powyższego obowiązku Zleceniobiorca zobowiązany będzie do zapłaty kary umownej w wysokości 10.000 EUR.
79. Zleceniobiorca ponosi wobec Zleceniodawcy odpowiedzialność za wszelkie szkody, które Zleceniodawca poniósł w wyniku naruszenia przez Zleceniobiorcę obowiązków określonych w pkt 20. W szczególności Zleceniobiorca zobowiązany będzie do zwrotu Zleceniodawcy wszelkich należności, którymi Zleceniodawca został obciążony przez właściwe organy celne a także inne podmioty w związku z naruszeniem obowiązków przez Zleceniobiorcę.
80. Zleceniobiorca ponosi wobec Zleceniodawcy odpowiedzialność za nieprzestrzeganie regulacji, o których mowa w pkt 2. W szczególności Zleceniobiorca zobowiązany będzie do zwrotu Zleceniodawcy wszelkich należności, którymi Zleceniodawca został obciążony przez właściwe organy a także inne podmioty w związku z nieprzestrzeganie regulacji przez Zleceniobiorcę.

81. Niezależnie od uprawnienia do nałożenia kar umownych na zasadach określonych w pkt 82, w przypadku niewykonania lub nienależytego wykonania umowy przez Zleceniobiorcę lub odstąpienia od umowy przez Zleceniodawcę z przyczyn leżących po stronie Zleceniobiorcy, Zleceniodawca uprawniony jest do powierzenia wykonania umowy w całości lub części innemu podmiotowi, a Zleceniobiorca zobowiązany jest do pokrycia kosztów z tym związanych.
82. Zleceniodawcy przysługuje prawo do obciążenia Zleceniobiorcy karą umowną w wysokości frachtu brutto w przypadku:
- spóźnienia w podstawieniu samochodu w miejscu załadunku,
  - niedostawienia samochodu w miejscu załadunku,
  - niewykonania obowiązku przewozu przez Zleceniobiorcę,
  - niedojęcia całości lub części ładunku z przyczyn leżących po stronie Zleceniobiorcy,
  - odstąpienia przez Zleceniodawcę od umowy z przyczyn leżących po stronie Zleceniobiorcy,
  - naruszenia przez Zleceniobiorcę któregośkolwiek z obowiązków wyrażonych w pkt. 5-10, 13-14, 19-24, 26-38, 40-43, 44 lit b, 45-52 i 58-63 z zastrzeżeniem, że kara może być nałożona odrębnie za każde naruszenie
83. W przypadku spóźnienia w podstawieniu samochodu w miejscu rozładunku Zleceniodawca zastrzega sobie prawo do naliczenia kary umownej:
- w przypadku przewozu krajowego w wysokości dwukrotności frachtu brutto;
  - w przypadku przewozu kabotażowego w wysokości trzykrotności frachtu brutto;
84. Łączna wysokość kar umownych wynikających z postanowień pkt 82 z tytułu jednego zlecenia nie może przekroczyć trzykrotności frachtu brutto. W przypadku obciążenia Zleceniobiorcy karą umowną z tytułu kilku naruszeń, Zleceniodawca nie ma obowiązku wskazywania, w jakiej proporcji kary z tytułu poszczególnych naruszeń składają się na karę, którą został obciążony Zleceniobiorca, a kara jest należna, jeśli nie jest wyższa od sumy wszystkich kar umownych należnych z tytułu poszczególnych naruszeń. W przeciwnym wypadku kara ulega stosownemu obniżeniu.
85. W przypadku obowiązków polegających na czynieniu Zleceniobiorca zobowiązany jest do udowodnienia, że obowiązek został wykonany, a Zleceniodawca jest uprawniony do nałożenia kary umownej w każdym wypadku, gdy Zleceniobiorca nie przedstawi dowodów na wykonanie obowiązku.
86. W przypadku braku realizacji umowy przez Zleceniodawcę, w szczególności w przypadku braku towaru na załadunku, Zleceniodawca ponosi odpowiedzialność za udokumentowaną szkodę Zleceniobiorcy, przy czym odpowiedzialność ta nie może przekraczać kwoty 100 euro w przypadku transportu międzynarodowego a 150pln w przypadku transportu krajowego.
87. Obowiązek zapłaty kar umownych przez Zleceniobiorcę przewidziany w umowie przewozu pomiędzy Zleceniodawcą a Zleceniobiorcą oraz OWP jest niezależny od wystąpienia szkody i nie wyklucza dochodzenia odszkodowania uzupełniającego na zasadach ogólnych.
88. Odpowiedzialność Zleceniobiorcy za przestrzeganie obowiązków przewidzianych w umowie przewozu ze Zleceniodawcą oraz niniejszych OWP jest odpowiedzialnością na zasadzie ryzyka i jest wyłączona w przypadku wystąpienia siły wyższej lub wyłącznej winy Zleceniodawcy.
89. Pracownicy Zleceniodawcy nie są uprawnieni do uznawania jakichkolwiek roszczeń Zleceniobiorcy względem Zleceniodawcy ani do uznawania odpowiedzialności Zleceniodawcy wobec Zleceniobiorcy w jakimkolwiek zakresie, o ile nie przedstawiają szczególnego pisemnego

pełnomocnictwa udzielonego przez osobę uprawnioną do reprezentowania Zleceniodawcy ujawnioną w rejestrze przedsiębiorców KRS.

90. W przypadku obciążenia Zleceniobiorcy jakkolwiek karą umowną przewidzianą w niniejszych warunkach lub skierowania do niego jakichkolwiek roszczeń w związku z niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem zawartej umowy uprawnia Zleceniodawcę do obciążenia Zleceniobiorcy opłatą administracyjną w wysokości 100 EUR.

91. Zleceniobiorca zobowiązany jest do pokrycia kosztów uzasadnionej pomocy prawnej Zleceniodawcy związanej z realizacją przez Zleceniobiorcę zawartej umowy przewozu. Za uzasadnioną pomoc prawną uważana będzie w szczególności pomoc udzielona w zakresie:

- a) dochodzenia od Zleceniobiorcy uzasadnionych roszczeń o wykonanie lub z tytułu niewykonania bądź nienależytego wykonania umowy,
- b) obrony przed nieuzasadnionymi roszczeniami Zleceniobiorcy.

Koszty Zleceniodawcy, o których mowa powyżej, obejmują również koszty procesu, w tym zastępstwa procesowego w postępowaniu sądowym w zakresie, w jakim nie zostały one zasądzone od Zleceniobiorcy.

92. W przypadku gdy roszczenia, o których mowa w pkt 91 lit. a i b, okażą się częściowo uzasadnione, Zleceniobiorca zobowiązany jest do pokrycia kosztów Zleceniodawcy w takiej proporcji, w jakiej stanowisko Zleceniodawcy okazało się ostatecznie uzasadnione.

93. Strony uznają, że w pojęciu rażącego niedbalstwa Zleceniobiorcy mieszczą się w szczególności takie zachowania i zaniechania Zleceniobiorcy jak:

- a) nieprzestrzegania zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym,
- b) skorzystanie z podwykonawcy pomimo braku zgody Zleceniodawcy,
- c) niesprawdzenie podwykonawcy zgodnie z wymogami niniejszego zlecenia,
- d) naruszenie wynikającego z przepisów prawa lub zawartej umowy oraz niniejszych OWP obowiązku zwrócenia się do Zleceniodawcy o instrukcje,
- e) niewykonanie instrukcji Zleceniodawcy,
- f) odjazd z miejsca rozładunku bez zgody Zleceniodawcy,
- g) niepodjęcie działań mających na celu zmniejszenie szkody,
- h) naruszenie postanowień umowy oraz niniejszych OWP w przedmiocie postoju pojazdu i zabezpieczenia towaru przed kradzieżą,
- i) prowadzenie pojazdu przez osoby bez odpowiednich uprawnień, a także pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających,
- j) niezweryfikowanie treści listu przewozowego, stanu towaru i jego opakowania,
- k) rozpoczęcie przewozu pomimo świadomości nieprawidłowego rozmieszczenia, zabezpieczenia lub opakowania towaru bądź w braku możliwości odpowiedniego zabezpieczenia towaru na czas przewozu,
- l) przekazanie towaru osobom nieuprawnionym.

XVIII. Rozliczenia

94. W przypadku wniesienia przez Zleceniodawcę reklamacji z tytułu nienależytego wykonania umowy przewozu, termin płatności frachtu ulega zawieszeniu do czasu wyjaśnienia wszystkich wątpliwości związanych z ustaleniem rozmiarów i wysokości szkody oraz osoby za nią odpowiedzialnej nie dłużej jednak niż na 120 dni liczone od daty wymagalności danego zobowiązania. Zawieszenie dotyczy również frachtów wynikających z innych umów przewozu zrealizowanych przez Zleceniobiorcę na rzecz Zleceniodawcy, o ile zastosowanie do nich znalazły niniejsze OWP.
95. Zleceniobiorca wyraża zgodę na potrącenie wszelkich roszczeń Zleceniodawcy z wynagrodzeniem Zleceniobiorcy za wykonane usługi oraz wszelkimi innymi wierzytelnościami jakie Zleceniobiorca ma wobec Zleceniodawcy, przy czym przedstawione do potrącenia wierzytelności Zleceniodawcy nie muszą pochodzić z tego samego stosunku prawnego co wierzytelności Zleceniobiorcy. Takie potrącenie uznawane będzie przez strony za normalny sposób spełnienia świadczenia przez Zleceniodawcę. W przypadku gdy Zleceniodawcy przysługują w stosunku do Zleceniobiorcy roszczenia wyrażone w walucie obcej, a Zleceniobiorcy przysługują w stosunku do Zleceniodawcy roszczenia w walucie polskiej lub innej walucie obcej, Zleceniodawca również uprawniony jest do złożenia oświadczenia o potrąceniu, a przeliczenie roszczeń Zleceniodawcy na właściwą walutę odbywa się wg kursu średniego NBP z dnia, w którym Zleceniodawca składa oświadczenie o potrąceniu (zanim to oświadczenie zostanie doręczone Zleceniobiorcy).
96. Bez zgody, o której mowa w pkt 97, Zleceniobiorca nie ma prawa do przeniesienia (cesji) na inny podmiot ani do składania oferty zawarcia takiej umowy cesji w odniesieniu do wierzytelności przysługujących mu względem Zleceniodawcy z jakiegokolwiek tytułu, w szczególności z tytułu wynagrodzenia za wykonanie przewozu oraz nienależytego wykonania umowy przez Zleceniodawcę, w tym należności ubocznych, w szczególności należności, o których mowa w art. 10 ust. 1 i 2 ustawy z 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych. W szczególności niedopuszczalne jest składanie ofert zawarcia umowy cesji w tym poprzez publikację ogłoszenia na giełdzie wierzytelności przed uzyskaniem zgody Zleceniodawcy na dokonanie cesji.
97. Nie ma mocy prawnej jakakolwiek zgoda na dokonanie cesji, w szczególności zgoda dokonana przy okazji umieszczenia ogłoszenia o transporcie na platformie Trans.eu, o ile nie została wyrażona w formie pisemnej pod rygorem nieważności. Zgoda może zostać udzielona wyłącznie osobie uprawnionej do reprezentowania Zleceniodawcy ujawnionej w rejestrze przedsiębiorców KRS lub osobie dysponującej pełnomocnictwem szczególnym udzielonym przez osobę uprawnioną do reprezentowania Zleceniodawcy ujawnionej w rejestrze przedsiębiorców KRS. Osoby działające w lokalu przedsiębiorstwa Zleceniodawcy, które zawierają umowę ze Zleceniobiorcą, nie są uprawnione do wyrażenia zgody, o ile nie spełniają warunków, o których mowa w zdaniu poprzedzającym.
98. W przypadku naruszenia przez Zleceniobiorcę postanowień pkt. 96, w szczególności w przypadku zgłoszenia wierzytelności do sprzedaży na giełdę wierzytelności, Zleceniodawca uprawniony będzie do obciążenia Zleceniobiorcy karą umowną w wysokości frachtu brutto wynikającego z umowy, z której wierzytelność jest bądź ma być przedmiotem cesji. W przypadku zawarcia bądź złożenia oferty zawarcia wierzytelności wynikających z kilku umów, kary umowne ulegają kumulacji.

99. Ustalona w zleceniu kwota jest ostateczna, zawiera wszystkie koszty związane z przewozem, m.in. zezwolenie na przewóz ładunku ponadgabarytowego, koszt promów, pilotaż, koszty otwarcia EX, koszty odpraw celnych, koszty konwojowania, etc. Inne roszczenia z tytułu poniesionych opłat nie będą uwzględniane z wyjątkiem uzgodnionych wcześniej ze Zleceniodawcą i na podstawie potwierdzających je oryginałów dokumentów. W przypadku, gdy przelew wynagrodzenia Zleceniobiorcy wykonywany jest na rachunek bankowy banku z siedzibą poza Unią Europejską, koszt dokonania przelewu obciąża Zleceniobiorcę i obniża wysokość jego wynagrodzenia.

XIX. Zawarcie umowy i jej zmiana

100. Za przyjęcie warunków zlecenia uważa się również podjęcie jakichkolwiek działań zmierzających do jego realizacji.
101. Zlecenie może być przyjęte jedynie bez zastrzeżeń – w odniesieniu do niniejszych warunków stosowanie art. 68¹ k.c. jest wyłączone. Zleceniobiorca nie może przyjąć zlecenia pod warunkiem lub z zastrzeżeniem terminu.
102. W przypadku odesłania Zleceniodawcy przez Zleceniobiorcę druku zlecenia przesłanego do Zleceniobiorcy przez Zleceniodawcę z dokonanymi skreśleniami, zmianami lub zastrzeżeniami, skreślenia, zmiany i zastrzeżenia będą uważane za nieskuteczne, a oferta za przyjętą bez zastrzeżeń.
103. W przypadku przesłania Zleceniodawcy przez Zleceniobiorcę kontroferty, w odpowiedzi na ofertę zlecenia przesłaną Zleceniodawcy przez Zleceniobiorcę Zleceniodawca zastrzega, iż taka oferta nie podlega jego milczącej akceptacji, a jej przyjęcie wymaga potwierdzenia w formie dokumentowej pod rygorem nieważności.
104. Treść zlecenia oraz niniejszych ogólnych warunków stanowi całość uzgodnień w zakresie wzajemnych praw i obowiązków, a wcześniejsze negocjacje w zakresie treści umowy, nie mają żadnego znaczenia prawnego.
105. Wszelkie zmiany i uzupełnienia umowy wymagają formy dokumentowej pod rygorem nieważności z zastrzeżeniem, że zmiany i uzupełnienia postanowień pkt 16-18, 53 oraz pkt 96-98 OWP wymagają formy pisemnej pod rygorem nieważności oraz mogą być dokonane wyłącznie przez osobę uprawnioną do reprezentowania Zleceniodawcy ujawnioną w rejestrze przedsiębiorców KRS lub osobę dysponującą pełnomocnictwem szczególnym udzielonym przez osobę uprawnioną do reprezentowania Zleceniodawcy ujawnioną w rejestrze przedsiębiorców KRS. Osoby działające w lokalu przedsiębiorstwa Zleceniodawcy, które zawierają umowę ze Zleceniobiorcą, nie są uprawnione do dokonywania zmian i uzupełnień postanowień pkt 16-18, 53 oraz pkt 96-98 OWP, o ile nie spełniają warunków, o których mowa w zdaniu poprzedzającym.

XX. Odstąpienie od umowy i jej rozwiązanie

106. Zleceniodawcy przysługuje prawo do odstąpienia od umowy bez podania przyczyn nie później jednak niż przed planowanym terminem załadunku, przy czym w przypadku gdy umowa przewiduje określony odcinek czasu na dokonanie załadunku, odstąpienie może nastąpić nie później przed końcem tego odcinka.

107. Zleceniodawcy przysługuje prawo do odstąpienia od umowy z winy Zleceniobiorcy bez wzywania do jej wykonania, jeśli Zleceniobiorca oświadczy, że nie wykona umowy na warunkach w niej określonych. Dotyczy to również okresu przed nadejściem terminu podstawienia pojazdu pod załadunek.
108. Zleceniodawcy przysługuje prawo do odstąpienia od umowy z winy Zleceniobiorcy bez wzywania do jej wykonania w przypadku opóźnienia Zleceniobiorcy w podstawieniu pojazdu pod załadunek.
109. Zleceniodawca może skorzystać z prawa przewidzianego w pkt 108 również przed nadejściem terminu podstawienia pojazdu pod załadunek, jeśli z okoliczności faktycznych wynika, że Zleceniobiorca nie będzie w stanie terminowo podstawić się pod załadunek.
110. Zleceniodawca może odstąpić od umowy z winy Zleceniobiorcy bez wzywania do jej wykonania w przypadku uzyskania informacji o naruszeniu przez Zleceniobiorcę postanowień pkt 19 i 60. W przypadku gdy odstąpienie od umowy następuje po dokonaniu załadunku, Zleceniobiorca zobowiązany jest do zwrotu przesyłki w miejscu załadunku i nie przysługuje mu wynagrodzenie za wykonaną część przewozu.
111. Odstąpienie od umowy i jej rozwiązanie wymagają formy dokumentowej pod rygorem nieważności.

XXI. Ochrona danych osobowych

112. Usługi świadczone przez Omida Sea And Air S.A., Plac Kaszubski 8, 81-350 Gdynia i podmioty powiązane z Omida Sea And Air obejmują przetwarzanie danych osobowych osób, których dane dotyczą, w imieniu Kontrahenta. W odniesieniu do takich danych osobowych Omida Sea And Air będzie pełnić funkcję Podmiotu przetwarzającego, a Kontrahent będzie pełnić funkcję Administratora.
113. Tego typu przetwarzanie jest przedmiotem „*Polityki ochrony danych osobowych spółki Omida Sea And Air w zakresie międzynarodowych i krajowych usług spedycyjnych, logistycznych, przewozowych, agencji celnych oraz innych związanych z obsługą obrotu towarowego*”, którą opublikowano na stronie Omida Sea And Air:
<https://seaandair.pl/assets/pdf/PODO-Omida Sea And Air.pdf>
114. W przypadku zaakceptowania oferty niniejszy zapis zawierający wyżej wspomniane odwołanie należy zakwalifikować jako umowę z podmiotem przetwarzającym w rozumieniu art. 28 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych).
115. Omida Sea And Air S.A. odpowiedzialnością w ramach realizacji prawa do ochrony danych osobowych oraz prawa do prywatności swoich klientów, pracowników, kontrahentów i partnerów biznesowych wyznaczyła Inspektora Ochrony Danych. Kontakt we wszystkich sprawach dotyczących przetwarzania danych osobowych oraz korzystania z praw związanych z przetwarzaniem danych jest możliwy poprzez:

- listownie na adres: Plac Kaszubski 8, 81-350 Gdynia
- e-mail: iodo@seaandair.pl

XXII. Postanowienia końcowe

116. W sprawach nieuregulowanych niniejszą umową mają zastosowanie odpowiednie przepisy prawa polskiego, a w przypadku przewozów międzynarodowych dodatkowo Konwencji CMR, zaś w przypadku przewozów kabotażowych przepisy kraju, w którym wykonywany jest przewóz kabotażowy w odniesieniu do zasad wykonywania umowy przewozu oraz odpowiedzialności przewoźnika za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy przewozu z zastrzeżeniem, że w odniesieniu do terminu przedawnienia roszczeń Zleceniobiorcy o wypłatę wynagrodzenia za wykonanie przewozów kabotażowych stosuje się przepisy prawa polskiego.
117. Nieważność któregośkolwiek z postanowień niniejszej umowy, nie będzie skutkowałą nieważnością całości umowy.